

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 269

din 08 septembrie 2023

Cu privire la examinarea declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023

În conformitate cu prevederile art. 90 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022: „În primele 7 zile de la începerea perioadei electorale, furnizorii de servicii media depun la Consiliul Audiovizualului o declarație privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor sau o notificare prin care informează că nu participă la reflectarea alegerilor. Declarațiile care corespund legislației sunt aprobate de către Consiliul Audiovizualului și se publică pe pagina web oficială a acestuia și pe paginile web oficiale ale furnizorilor de servicii media. Controlul asupra respectării politicii editoriale este exercitat de către Consiliul Audiovizualului din oficiu, conform prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale.”

În conformitate cu prevederile art. 90 alin. (6) din Codul electoral nr. 325/2022: „În campania electorală pentru orice tip de scrutin, furnizorii de servicii media audiovizuale sunt obligați să organizeze dezbateri dacă au inclus în declarații ale politicii editoriale angajamente de organizare a dezbaterilor electorale și dacă acestea au fost adoptate de Consiliul Audiovizualului. Formatul, durata, frecvența și ora difuzării dezbaterilor electorale sunt stabilite de către furnizorii de servicii media cu asigurarea condițiilor de egalitate strictă sau proporțională, care sunt indicate în declarația politicii editoriale. Dezbaterile electorale sunt difuzate în orele de maximă audiență, stabilite de Codul serviciilor media audiovizuale.”

În conformitate cu prevederile pct. 25 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137 din 28.07.2023 (în continuare – Regulament): „Declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor trebuie să conțină, cel puțin, următoarele:

- 1) numele proprietarului/propietarilor;
- 2) angajamentul de a reflecta alegerile cu respectarea principiilor echității, echilibrului și imparțialității;
- 3) lista programelor audiovizuale cu caracter electoral, așa cum sunt clasificate în art. 90 alin. (2) din Codul electoral, și intervalul orar (inclusiv al reluărilor) de difuzare a fiecărui program;
- 4) conceptul și structura dezbaterilor electorale;
- 5) periodicitatea și volumul săptămânal al programelor audiovizuale cu caracter electoral care urmează a fi interpretate în limbajul mimico-gestual sau în limbile minorităților naționale;
- 6) ordinea de acordare a timpilor de antenă grațiuți și contra plată;
- 7) tarifele pentru publicitatea electorală;
- 8) după caz, tarifele pentru servicii conexe (specializate) preconizate a fi oferite la solicitare concurenților electorali sau participanților la referendum;
- 9) numele și datele de contact ale persoanei responsabile de respectarea declarației politicii editoriale privind reflectarea alegerilor;
- 10) semnătura FSM.

Datele prezentate eronat în declarații sau notificări sunt pasibile calificării ca fals în declarații oficiale.”

Pct. 26 din Regulament prevede: „Declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor se aprobă de CA dacă în lista de programe cu caracter electoral FSM a inclus cel puțin trei tipuri de programe audiovizuale cu caracter electoral din cele indicate la art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022.

În cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și al referendumurilor republicane, în această listă de programe sunt incluse, suplimentar, și emisiunile de promovare electorală.”

Pct. 28 din Regulament prevede: „FSM reflectă alegerile în conformitate cu declarația privind politica editorială după aprobarea acesteia de către CA și după publicarea ei pe pagina web oficială a CA. Declarațiile se plasează, în termen de 24 de ore de la aprobare, pe pagina web oficială a CA.”

Pct. 29 din Regulament prevede: „Fiecare FSM plasează pe propria pagină web oficială, în loc ușor de găsit și de accesat, declarația privind politica editorială, în termen de 24 de ore de la aprobare și o păstrează/menține pe o perioadă care se încheie la două săptămâni după ziua scrutinului, inclusiv a turului II sau a votării repetate.”

Pct. 30 din Regulament prevede: „În cazul în care o declarație privind politica editorială nu corespunde cerințelor legislației și ale prezentului regulament, CA respinge declarația și obligă FSM să remedieze situația în termen de până la 3 zile. Dacă declarația nu este prezentată în acest termen sau dacă CA constată că situația nu a fost remediată, declarația este respinsă.”

Pct. 31 din Regulament prevede: „Nu au dreptul să reflecte alegerile:

1) FSM care au notificat CA că nu participă la reflectarea alegerilor;

2) FSM care nu au prezentat în termene stabilite declarațiile spre aprobare, fapt constatat prin decizia CA;

3) FSM ale căror declarații prezentate în termene stabilite au fost respinse.”

Pct. 32 din Regulament prevede: „FSM prevăzuți la pct. 31 au dreptul să difuzeze informații despre procesul electoral doar în programele de știri și actualități.”

Totodată, de specificat faptul că prin Decizia nr. 241 din 04.08.2023, Consiliul Audiovizualului (în continuare – CA) a aprobat modelul declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor. Prin Decizia nr. 268 din 29.08.2023, CA a respins declarațiile furnizorilor de servicii media privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023 și a acordat un termen de 3 zile pentru înlăturarea deficiențelor constatate.

Totodată, CA a acordat un termen de 3 zile pentru furnizorii de servicii media care au depus notificări privind nerefectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023 pentru revizuirea poziției privind reflectarea/nerefectarea alegerilor locale, ținând cont de modificările la Regulament, și a sancționat cu avertizări publice unii furnizori de servicii media pentru nedepunerea declarațiilor/notificărilor privind reflectarea/nerefectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023.

Prin scrisorile nr. 1531 și 1532 din 29.08.2023, CA a informat furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova că termenul-limită de depunere a declarațiilor rectificate și a notificărilor privind neparticiparea la reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023 este 04 septembrie 2023 inclusiv.

Până în data de 04 septembrie 2023 inclusiv, CA a recepționat 89 de declarații și notificări (TV – 47 de servicii media audiovizuale, Radio – 48 de servicii media audiovizuale) privind reflectarea/nerefectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023.

FSM care au prezentat declarațiile privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023 (TV – 27 de servicii media audiovizuale; Radio – 17 servicii media audiovizuale):

TV – „BIZIM AIDINIC” SRL („ATV”); „JEVISE” SRL („Agro TV Moldova”); ÎCS „Reforma Art” SRL („Jurnal TV”); „MEDIA PRO GROUP” SRL („ITV”); Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” („Moldova 1”); „ALBASAT” SRL („ALBASAT”); „Archidoc Group” SRL („Orizont TV”); Cooperativa „Molodosti” („TV Elita”); „Satelrom-TV” SRL („Drochia TV”); PP „Exclusiv Media” SRL („Exclusiv TV”); „PRO MEDIA” SRL („Media TV”); „Societatea Română de Televiziune” („TVR Moldova”); ICS „PRO DIGITAL” SRL („PRO TV Chișinău”); „A.Video-Content” SRL („Cinema 1”); „VOCEA MEDIA” SRL („Vocea Basarabiei TV”); AO „Media Alternativă” („TV8”); „Bright Communications” SRL („R Live TV”); SA „COTIDIAN” („TVC 21”); Compania Publică „Găgăuzia Radio Televizionu” („Găgăuzia TV”); „Canal Regional” SRL („Canal Regional”); „LV-Topal” SRL („BAS TV”); „SELECTCANAL-TV” SRL („N4”); „Binamex-M” SRL („Premiera TV”, „Next TV”); „SFC MEDIA” SRL („LEGAL TV”, „GN TV”) și „ART-CLUB” SRL („ART-TV”).

Radio – „MEDIA FORUM” SRL („Radio Orhei FM”); CE „Independent Media” SRL („Aquarelle FM”); „Pajura Albă” SRL („Radio Chișinău”); AO „Sănătatea” („Jurnal FM”); Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” („Radio Moldova”, „Radio Moldova Tineret”); „RTV MEDIA-CENTER” SRL („Bugeac FM”); „Radio Plai” SRL („Radio Plai”); „PRO MEDIA” SRL („Radio Media”); „RADIO HIT” SRL („HIT FM”); „Pleiada Audio” SRL („Radio Relax”); „RADIO TOP” SRL („Radio Roks”); „BIZIM DALGAMIZ” SRL („BIZIM DALGAMIZ”); „VOCEA MEDIA” SRL („Vocea Basarabiei”); Compania Publică „Găgăuzia Radio Televizionu” („GRT FM”); „LV-Topal” SRL („BAS FM”) și „Noroc Media” SRL („Radio Noroc”).

FSM care au notificat CA despre faptul că nu vor participa la reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023 (TV – 20 de servicii media audiovizuale; RADIO – 31 de servicii media audiovizuale):

TV – „Best Way Media” SRL („Special TV”); „Navinfo” SRL („Privesc.Eu TV”); „Real Radio” SRL („Mega TV”, „Familia”); „Tezaur Folc” SRL („Tezaur TV”); „Popas TV” SRL („Popas TV”); „Media Production TV” SRL („PEH TV”); „Bravo TV” SRL („Bravo TV”); „Honestas” SRL („Axial TV”); „Busuioc Media” SRL („Busuioc TV”); „TV Bălți” SRL („BTV”); „Statis TV” SRL („Zona M”); „Gurinel Media” SRL („Gurinel TV”); „General Media Group Corp” SRL („Prime”, „Publika TV”); „Noroc Media” SRL („Noroc TV”); „Mar Sor TV” SRL („Sor TV”); IP Compania „Teleradio-Moldova” („Moldova 2”) și „Telestar Media” SRL („Canal 2”, „Canal 3”).

Radio – AO „Consiliul Național al Organizațiilor Studențești din Moldova” („Studentus”); „Premier Media” SRL („PRO 100 RADIO”); „A.G. Broadcasting” SRL („Kiss FM”); „Radio Maximum” SRL („Retro FM”); „OOH Media” SRL („Radio ZUM 1”); AO „Pro-Mingir” („Pro-Mingir”); IPC „Teleradio-Moldova” („Radio Moldova Muzical”); „Autoradio Prim” SRL („Autoradio/Avtoradio”); „Record Team” SRL („Rekord”); „Megaradio” SRL („Radio ZUM 2”); „Satelrom-TV” SRL („Drochia FM”); „Media House” SRL („Love Radio”); „Liberadio” SRL („Dance FM”); Fundația „Micul Samaritean” („Micul Samaritean”); „Radio Poli Disc” SRL („RADIO POLI DISC – HOBOE ПАДИО”); „Smile Audio Production” SRL („Smile FM”); „NG Production” SRL („Radio One”, „Russkoe Liubimoe”); SC „Radio-RBS” SRL („Vocea Speranței”); „DGS Prof” SRL („Megapolis FM”); „Real Exim” SRL („Radio.md”); „General Media Group Corp” SRL („Mega Hit”, „Publika FM”); „DARMEDIA CCS” SRL („Radio Dar”); „Basaradio” SRL („Europa Plus Moldova”); „Radio 21” SRL („Radio 21”); AO „Media-Grup Meridian” („Eco FM”); „Timpuri Noi” SRL („Diaspora FM”); „Dialog Perform” SRL („Dialog FM”); „Univers FM Media” SRL („Focul din Vatră”) și „Mar Sor TV” SRL („Radio Soroca”).

În aceeași ordine de idei, furnizorii de servicii media: SC „Urania FM” SRL („NTS”); „Studio-L” SRL („Studio L”); AO „Federația Moldovenească de Fotbal” („We Sport TV”); „Media Platform” SRL („TV 9”); „Media Content Distribution” SRL („Canal 5”, „Maestro FM”); AO „Cultura Divină” („Cultura Divină”); „Art Club” SRL („Art FM”); AO „Autonomia Noastră” („Radio Jean”) și „Lux GSM” SRL („Drive FM”), în termenul de 3 zile acordat de CA pentru revizuirea poziției privind reflectarea/nereflectarea alegerilor locale ținând cont de modificările la Regulament, nu au depus o nouă notificare, respectiv rămân în vigoare notificările prezentate până în data de 14 august 2023, inclusiv și nu vor avea dreptul de a reflecta alegerile locale din 05 noiembrie 2023.

Furnizorii de servicii media IP Compania „Teleradio-Moldova” („Moldova 2”) și „Smile Audio Production” SRL („Smile FM”), prin Decizia CA nr. 268 din 29.08.2023, au fost sancționați cu avertizare publică pentru încălcarea prevederilor art. 90 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022, respectiv notificările acestora din 30 august și 04 septembrie 2023, precum că nu vor participa la reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023, nu au nicio relevanță, deoarece au fost deja sancționați pentru neprezentarea în termenele stabilite a unei declarații sau notificări privind reflectarea/nereflectarea alegerilor locale, iar potrivit pct. 31 sbp. 2) din Regulament nu au dreptul să reflecte alegerile furnizorii de servicii media care nu au prezentat în termenele stabilite declarațiile spre aprobare, fapt constatat prin decizia CA.

De menționat că, prin Decizia CA nr. 268 din 29.08.2023, furnizorul de servicii media IP „Viziunea Liberă”, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „Global 24”, a fost sancționat cu

avertizare publică pentru nedeplinirea unei declarații/notificări privind reflectarea/nereflectarea alegerilor locale, iar prin scrisoarea nr. 01-04/09-23 din 04.09.2023 IP „Viziunea Liberă” a prezentat declarația privind reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023.

În context, de specificat că, potrivit pct. 31 sbp. 2) din Regulament, nu au dreptul să reflecte alegerile furnizorii de servicii media care nu au prezentat în termenele stabilite declarațiile spre aprobare, fapt constatat prin decizia CA.

Mai mult, declarația prezentată de furnizorul de servicii media IP „Viziunea Liberă” nu corespunde cerințelor legislației.

Totodată, furnizorii de servicii media „NOI MEDIA DE SUD” SRL („Albena”) și „AER-COMUNICAȚIE” SRL („Radio 7”), în termenul de 3 zile acordat de CA pentru înlăturarea deficiențelor constatate, nu au depus o nouă declarație rectificată, respectiv, potrivit pct. 30 din Regulament: *„În cazul în care o declarație privind politica editorială nu corespunde cerințelor legislației și ale prezentului regulament, CA respinge declarația și obligă FSM să remedieze situația în termen de până la 3 zile. Dacă declarația nu este prezentată în acest termen sau dacă CA constată că situația nu a fost remediată, declarația este respinsă”* și pct. 31 sbp. 3) din Regulament: *„Nu au dreptul să reflecte alegerile: FSM ale căror declarații prezentate în termene stabilite au fost respinse.”*

Astfel, IP „Viziunea Liberă” („Global 24”), „NOI MEDIA DE SUD” SRL („Albena”) și „AER-COMUNICAȚIE” SRL („Radio 7”) nu au dreptul să reflecte alegerile locale din 05 noiembrie 2023. Ca urmare a analizei efectuate privind declarațiile depuse de furnizorii de servicii media, este de menționat faptul că declarațiile recepționate de CA corespund cerințelor legale, atât Codului electoral nr. 325/2022, Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137 din 28.07.2023, cât și modelului declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aprobat de CA.

În temeiul celor constatate, în conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018, ale Codului electoral nr. 325/2022 și ale Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137 din 28.07.2023,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se aprobă declarațiile furnizorilor de servicii media privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023 pentru următoarele servicii media audiovizuale:

TV – „ATV”, „Agro TV Moldova”, „Jurnal TV”, „ITV”, „Moldova 1”, „ALBASAT”, „Orizont TV”, „TV Elita”, „Drochia TV”, „Exclusiv TV”, „Media TV”, „TVR Moldova”, „PRO TV Chișinău”, „Cinema 1”, „Vocea Basarabiei TV”, „TV8”, „R Live TV”, „TVC 21”, „Găgăuzia TV”, „Canal Regional”, „BAS TV”, „N4”, „Premiera TV”, „Next TV”, „LEGAL TV”, „GN TV” și „ART-TV”.

Radio – „Radio Orhei FM”, „Aquarelle FM”, „Radio Chișinău”, „Jurnal FM”, „Radio Moldova”, „Radio Moldova Tineret”, „Bugeac FM”, „Radio Plai”, „Radio Media”, „HIT FM”, „Radio Relax”, „Radio Roks”, „BIZIM DALGAMIZ”, „Vocea Basarabiei”, „GRT FM”, „BAS FM” și „Radio Noroc”.

2. Se ia act de notificările privind neparticiparea la reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023 pentru următoarele servicii media audiovizuale:

TV – „Special TV”, „Privesc.Eu TV”, „Mega TV”, „Familia”, „Tezaur TV”, „Popas TV”, „PEH TV”, „Bravo TV”, „Axial TV”, „Busuioc TV”, „BTV”, „Zona M”, „Gurinel TV”, „Prime”, „Publika TV”, „Noroc TV”, „Sor TV”, „Canal 2”, „Canal 3”, „NTS”, „Studio L”, „We Sport TV”, „TV 9” și „Canal 5”.

Radio – „Studentus”, „PRO 100 RADIO”, „Kiss FM”, „Retro FM”, „Radio ZUM 1”, „Pro-Mingir”, „Radio Moldova Muzical”, „Autoradio/Avtoradio”, „Rekord”, „Radio ZUM 2”, „Drochia FM”, „Love Radio”, „Dance FM”, „Micul Samaritean”, „RADIO POLI DISC – HOBOE PAДИО”, „Radio One”, „Russkoe Liubimoe”, „Vocea Speranței”, „Megapolis FM”, „Radio.md”, „Mega Hit”, „Publika FM”, „Radio Dar”, „Europa Plus Moldova”, „Radio 21”, „Eco FM”, „Diaspora FM”,

„Dialog FM”, „Focul din Vatră”, „Radio Soroca”, „Maestro FM”, „Cultura Divină”, „Art FM”, „Radio Jean” și „Drive FM”.

3. Se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului și pe paginile web oficiale ale furnizorilor de servicii media, în termen de 24 de ore de la aprobare, declarațiile furnizorilor de servicii media pentru serviciile media audiovizuale nominalizate la pct. 1.

4. Se respinge declarația furnizorului de servicii media IP „Viziunea Liberă”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Global 24”.

4.1. IP „Viziunea Liberă” nu are dreptul să reflecte alegerile locale din 05 noiembrie 2023, în conformitate cu prevederile pct. 31 sbp. 2) din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137 din 28.07.2023.

5. „NOI MEDIA DE SUD” SRL („Albena”) și „AER-COMUNICAȚIE” SRL („Radio 7”) nu au dreptul să reflecte alegerile locale din 05 noiembrie 2023, în conformitate cu prevederile pct. 31 sbp. 3) din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137 din 28.07.2023.

6. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

7. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcției control servicii media audiovizuale, a Direcției licențiere furnizori și a Serviciului comunicare și relații externe.

8. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU